

TUTÚ NÍ CADÚHA TÉ PÄBLÚ QUIHÍⁿ NDAHA ÑÁYIU DISTRITÚ GÀLACIÁ

Té Păblú cādŭha-dé tutú quíhíⁿ ndaha nchaa ñáyiú sàndáá iní ñáhá xii
Xítóhó Jesucristú ndécú òistritú Gàlaciá

1 ¹Te yúhú té Păblú ní tendaha ñaha Xítóhó Jesucristú, ndihí Dútú
Ndiöxí véxi-í càháⁿ-í tnúhu-gá. Te òiu Yá Ndiöxí ní dándótó-gă Xítóhó
Jesucristú Yaá ní xíhí ní cùu. Te càchí tnúhu-í xii-ndo sã ñà díú ñáyiú
ñuyú-a ni tendaha ñaha xii-í véxi-í, te ni Yă Ndiöxí te ni Xítóhó Jesucristú
ñá túú ní xăhaⁿ-gă xii ihíⁿ ñáyiú quixí-yu cachí tnúhu-yu nàcuáa cada-í. ²Te
yúhú té Păblú cādŭha-í tutú-a ndihí nchaa dava-gá ñáyiú ndècu ichi Yá
Ndiöxí ndécú ndihí-í iha cuèndá daquixi-í ndaha nchòhó ñáyiú sàndáá iní
ñáhá xii Xítóhó Jesucristú ndécú òistritú Gàlaciá. ³Te xicáⁿ táhù-í núú
Dútú Ndiöxí, ndihí núú Xítóhó Jesucristú sá òo na chindee chitúu ñaha-gá
xii-ndo, te ducaⁿ ndè nduú-gá ná cádá te ío váha cuu iní-ndó cùndecu-ndo.
⁴Te Xítóhó Jesucristú ní xíhí-gá sá cuèndá nchaa cuéchi nchoo cuè ñáyiú
ndècu ñuyú-a. Te ducaⁿ ñí quide-gá, chi cuení-gá sá vă cùndècu-o ichi
cuehé ichi duha. Te ducaⁿ ñí cuu, chi Dútú Ndiöxí ducaⁿ ñí cuení-gá
cunduu. ⁵Te ío chí ná ndàcáⁿ táhù-ó núú Yă Ndiöxí cuèndá sá òo càhnu
cuu-gá, te òiu-ni ducaⁿ càda-o ni caa ni quíhíⁿ! Te ducaⁿ na cùnduu.

**Mee-ni tnúhu Xítóhó Jesucristú cúu-xí tnúhu sá càháⁿ nàcuáa naníhí
táhú-ó**

⁶Te ío cùñúhu-í cúu chi ío ndihí ní dáñá-ndó òchi Yá Ndiöxí. Te Yaá-áⁿ
ñí càháⁿ ñáhá-gă xii-ndo, chi Xítóhó Jesucristú ío ní cundàhú iní ñáhá-gă
ní quide váha ñaha-gă xii-ndo, te vitna dàcuaha tucu-ndo ingá tnúhu, te
càchí-ndó sã xăⁿ dàcácu nihnu ñaha-xi xii-ndo núú ùhú núú ndàhú. ⁷Dico
ñáhá, chi ñá túú-gă tnúhu sá dácácu nihnu ñaha xii-o núú ùhú núú ndàhú.
Te òicó-ni sá òo ñáyiú véxi dàticá nuu ñahá-yu xii-ndo dānehé ñáhă-yu
tnúhu sá dácuíta nihnu ñaha xii-ndo, chi tnúhu-áⁿ ñà túú cùu-xi tnúhu
Xítóhó Jesucristú. ⁸Te yúhú càháⁿ-í tnúhu Xítóhó Jesucristú, dico núú òo
ñáyiú véxi dānehé ñáhá xii-ndo ingá tnúhu sá ñà túú ní dānehé ñáhà-í
xii-ndo, te nchòhó cachí-ndó sã ñáyiú-áⁿ nacháhu-yu núú Yă Ndiöxí sá

dúcáⁿ quidé-yu. Te cuèi yúhú, te núu na dàma-í tnúhu danèhé ñáhà-í xii-ndo, te ñiu-ni ducaⁿ cǎháⁿ-ndó sǎ nǎchǎhu-í núú-gǎ te núu ducaⁿ na càda-í. Àdi te núu ìⁿ espíritú xínú cuèchi núú-gǎ véxi-xi cǎháⁿ-xi ìngá tnúhu sǎ ñà túú ní dǎnehé ñáhà-í xii-ndo nǎcuáa naníhí tǎhú-ndó ñá, te ñiu-ni ducaⁿ cǎháⁿ-ndó sǎ nǎchǎhu-xi núú Yǎ Ndiöxí te núu ducaⁿ na càda-xi. ⁹Te ñiu-ni duha sa ní dǎnehé ñáhà-í xii-ndo sǎ ñuu véxi ñáyiú dǎnehé ñáhá ìngá tnúhu sǎ ñà túú ní dǎnehé ñáhà-í xii-ndo nǎcuáa naníhí tǎhú-ndó ñá, te cachí-ndó sǎ ñáyiú-áⁿ nǎchǎhu-yu núú Yǎ Ndiöxí sǎ dúcáⁿ quidé-yu, duha ní cachí-í xii-ndo.

¹⁰Te duha ndùu tnúhu cǎháⁿ-í chi nchòhó sa xíní-ndó sǎ yúhú cuení-í sǎ Yǎ Ndiöxí cǎháⁿ-gǎ sǎ quidé vǎha-í ndécù-í, te ñá díú sǎ ñáyiú ñuyíú-a cachí-yu sǎ quidé vǎha-í, àdi sǎ ìo cùdíí ìní-yu nchaa nǎcuáa quide-í ndécù-í. Te núu na càni iní-í cudíu-í núú ñáyiú ñuyíú-a, te ñá túú cùu-í tée xínu cuechi núú Xítóhó Jesucrìstú te núu ducaⁿ na càda-í.

Nǎcuáa ní cuu ní ngúíta té Pǎblú cǎháⁿ-dé tnúhu Yǎ Ndiöxí

¹¹⁻¹²Te nchòhó ñáyiú ndècu ndíhi-í ichi Xítóhó Jesucrìstú cǎchí tnúhu-í xii-ndo sǎ tnúhu sǎ dǎnehé ñáhà-í xii-ndo nǎcuáa naníhí tǎhú-ndó cùu-xi tnúhu sǎ ñí cachí tnúhu mee Xítóhó Jesucrìstú xii-í, te ñá díú ìⁿ ñáyiú ñuyíú-a ni cǎhu iní-yu tnúhu-áⁿ, àdi danehé ñáhǎ-yu xii-í, chi mee Xítóhó Jesucrìstú ní dǎnehé ñáhá-gǎ.

¹³Te nchòhó sa ñíhí-ndó tnúhu nǎcuáa ní xóo cada-í cútnáhá nchìcúⁿ nihnu-í nchaa nǎcuáa dàcuaha ñáyiú cùu ndi mee-í ñáyiú isràél ní cùu. Te dàvá-áⁿ ìo ní xóo cuu úhú iní-í nchaa ñáyiú ndècu ichi Yǎ Ndiöxí, te nándi sǎ ñí xóo cada-í-yu, te ní cuení-í danàa-í-yu ni cùu. ¹⁴Te yúhú ío-gǎ ní xóo quene cáva-í ní xóo dacuàha-í nchaa sǎ dacuàha ñáyiú cùu ndi mee-í dǎcúxí ñáyiú ìⁿ-ni cuíà-í ndíhí-yu ni cùu, te ío-gǎ ní xóo cuení-í cada ndáá-í canchicúⁿ nihnu-í nchaa nǎcuáa ní dǎnehé ñáhá cuè ñaní tnáhà-í ní xíndecu ndéé sanaha ni cùu. ¹⁵Te ndéé cútnáhá vátá cǎcú-gǎ-í Yǎ Ndiöxí sa nèhe vǎha ñaha-gǎ xii-í cuèndá sǎ cǎháⁿ-í tnúhu-gǎ, núu xǎⁿ ní cǎháⁿ ñáhá-gǎ xii-í quidé-í chùⁿ-gǎ vitna, te sǎ dúcáⁿ ñí quide-gǎ te ío vǎha ní quide ñaha-gǎ xii-í. ¹⁶Te òré ní cǎháⁿ ñáhá Yǎ Ndiöxí xii-í te ní cachí tnúhu-gǎ cuèndá Déhe-gǎ Xítóhó Jesucrìstú. Te ducaⁿ ñí quide Yǎ Ndiöxí cuèndá sǎ cuení-gǎ sǎ cǎñaha-í xii ñáyiú ñá túú cùu ñáyiú isràél cuèndá Yaá cúú Déhe-gǎ. Te cútnáhá ní cǎháⁿ ñáhá Yǎ Ndiöxí xii-í, te vǎ yóo ìⁿ dǎi núú-xi ni ndècu tnúhu-í nǎcuáa cada-í. ¹⁷Te ni ñà túú ní sǎháⁿ-í ñuu Jerusàlén nducu tnúhu-í núú cuè tée díhna nuu ñí tendaha Xítóhó Jesucrìstú cǎháⁿ tnúhu-gǎ ñuu nása cada-í, chi ndíhi-ni ní sǎháⁿ-í distritú Àrabiá ní xíndecu tnaa-í te dǎtnùní cuánuhú tucu-í ñuu Dàmascú.

18Te núú ùní cuíá sǎ ñí cǎháⁿ ñáhá Yǎ Ndiöxí xii-í, te ní sáháⁿ tucu-í ñuú Jerusàlén ní cǎháⁿ ndihi-í té Pèlú, te ní xíndecu-í ndihi-dé sáhúⁿ nduu.

19Te tnàhá té Jàcobó ñaní Xítóhó Jesucristú ní cǎháⁿ ndihi-í. Te ñá túú ní xìní-í dava-gá cue téé ní tendaha Xítóhó Jesucristú cǎháⁿ tnúhu-gá. 20Te Yá Ndiöxí ndéhé ndii ndehe caxi-gá sá ncháá tnúhu tèe-í núú tütú-a sá cúú-xí-ndó cùu-xi ñíⁿ sá ndàá.

21Te sátá ñí sáháⁿ-í ñuú Jerusàlén, te dàtnùní ní sáháⁿ-í distritú Sìriá, ndihi distritú Ciliciá. 22Te nchaa ñáyiú xíndecu ichi Xítóhó Jesucristú ndécú distritú Jùdeá ñá túú xìní ñáhǎ-yu xii-í ní cùu. 23Dico ní xóo níhǎ-yu tnúhu nchaa nàcuáa ní xóo cada-í, te ní cachí-yu: “Tée cùu úhú iní ñáhá xii nchaa nchoo ñáyiú ndècu ichi Xítóhó Jesucristú cǎháⁿ-dé tnúhu-gá núú ñáyiú cuendá quíndáá iní ñáhǎ-yu xii-gá, te diu-dé nándi sá quidé ñàha-dé, te cuíní-dé danàa ñàha-dé cuendá sá vǎ cóo-gǎ ñáyiú quíndáá iní ñáhá xii-gá ní cùu”, duha ní cachí-yu cuendá-í. 24Te ní ngúíta-yu ní cachí-yu sá ïo cǎhnu cuu Yá Ndiöxí cuendá sá ñà túú-gǎ quidé-í dàtná ní xóo cada-í.

Té Pǎblú ní níhí tnáhá-dě ndihi dava-gá cue téé cǎháⁿ tnúhu Yá Ndiöxí

2 1Te ní nútnahá úxícúmí cuíá sǎ ñí sáháⁿ-í ñuú Jerusàlén ní cǎháⁿ ndihi-í té Pèlú, te dàtnùní ndécà-í té Bèé ní sáháⁿ, te tnàhá té Títú ní sáháⁿ ndihi-ndí-dé. 2Te ní sáháⁿ-í chi mee Yǎ Ndiöxí ní cachí-gá sá quíhǎⁿ-í. Te yàcáⁿ ní tacá mee-ni cuè téé cùnuu. Te ní xáhaⁿ-í xii-güedé nàcuáa ndùu tnúhu dǎnehé-í ñáyiú ñá túú cùu ñáyiú isràél cuendá naníhí tàhú-yu. Te ducaⁿ ñí quide-í cuendá cuíní-í quíni-güedé nàcuáa ndùu chiuⁿ quide-í, chi nacuháⁿ cachí-güedé sá ñà túú nàndíhi-xi. 3Te té Títú té ndècu ndihi-í chi ñá díú tée isràél cúú-dě, dico ñá túú ní quide yica-güedé cuáha-güedé sèná ñii-dé. 4Te ñáyiú cǎchí sá ndécú ichi Xítóhó Jesucristú te ñá ndàá sá ndécú-yu ichi-gá, ñáyiú-áⁿ ñí chitnahá ñáhǎ-yu xii-ndí cuendá cuíní-yu quíni-yu nása quide-ndí ndécú-ndí ichi Xítóhó Jesucristú. Te ducaⁿ ñí quidé-yu cuendá sá nchǎhú sa ní cácu nihnu-ndí ñá túú-gǎ quidé-ndí nchaa nàcuáa ní cǎháⁿ ndii Moisés. Te cuíní-yu sá núcuíta saa tucu-ndí cada-ndí nchaa nàcuáa ní cǎháⁿ ndii nucúndecu-ndí dàtná ní xíndecu-ndí cútnáhá vátá cácu nihnu-gá-ndí núú tnúhu-áⁿ ni cùu. 5Te nchúhú ñá túú tnàhí ni dàña-ndí méé-ndí dandàhú ñáhǎ-yu xii-ndí. Te ducaⁿ ñí quide-ndí, chi cuíní-ndí sá ñà túú nǎgá tnúhu dácánuu ndihi tnúhu sá cǎháⁿ nàcuáa naníhí tàhú-ó ndècu ndihi-ndo.

6Te ni ñíⁿ tnúhu sá vátá quíni-gá-í ñá túú ní cǎchí tnúhu cue téé cùnuu núú ñáyiú cada-í. Dico yúhú chi ñá túú ní quide cuendá-í ñuú cùnuu-güedé àdi ñá túú cùnuu-güedé, chi núú Yǎ Ndiöxí ñíⁿ-ni cùu-o nchaa-o. 7Te ní cutnùní iní-güedé sá Yǎ Ndiöxí ní cachí-gá xii-í sá cǎháⁿ-í tnúhu-gá núú ñáyiú ñá túú cùu ñáyiú isràél dàtná ní quide-gá té Pèlú ní xáhaⁿ-gǎ

càháⁿ-dé tnúhu-gá núú ñáyiú isràél. ⁸Te ducaⁿ ñi cutnùnì iní-güedé, chi diu-ni Yá Ndiöxí Yaa chindèe ñaha xii té Pèlú càháⁿ-dé tnúhu-gá núú ñáyiú isràél, diu-ni Yaa-áⁿ chindèe ñaha-gá xii-í càháⁿ-í tnúhu-gá núú ñáyiú ñá túú cùu ñáyiú isràél.

⁹Te té Jàcobó, ndihi té Pèlú, ndihi té Juàá, cue tée ío cùnuu-gá ní cutnùnì iní-güedé sá Yá Ndiöxí ío chindee ñaha-gá xii-í quídè-í chiuⁿ-gá. Te ío váha ní càháⁿ ndihi ñaha-güedě xii-í, ndihi té Bèé, te ní cuu ñiⁿnuu-ndí sá nchúhú quíhíⁿ-ndí càháⁿ-ndí tnúhu Yá Ndiöxí núú nchàa ñáyiú ñá túú cùu ñáyiú isràél, te mee-güedě càháⁿ-güedé tnúhu-gá núú ñáyiú isràél. ¹⁰Te ñiⁿ-ni tnúhu ní càháⁿ-güedé dóho-ndí te ní cachí-güedé xii-ndí sá chindèe-ndí cue ñáyiú ndàhú, te sa ducaⁿ tnàhí sàni iní-ndí cada-ndí.

Té Pàblú càháⁿ-dé dóho té Pèlú ñuú Antiòquiá

¹¹Te cútnàhá ní sáháⁿ té Pèlú ñuú Antiòquiá yàcáⁿ ní càháⁿ-í dóho-dé, chi quide-dé ñiⁿ sá ñà túú tàú-dé cada-dé ní cùu. ¹²Te quide váha-dé ní cùu chi xèxi-dé ndihi ñáyiú ñá túú cùu ñáyiú isràél, dico òré ní sáá ñiⁿ úú ñáyiú cùndihi té Jàcobó, te òré-áⁿ ñà túú-gá ní cuíní-dé caxi-dé ndihi ñáyiú-áⁿ. Te ducaⁿ ñiⁿ quide-dé chi ní yùhú-dé cue ñáyiú nchìcúⁿ nihnu quide nchaa nacúáa ní càháⁿ ndíi Moisés sá vǎ càháⁿ váha-yu cuèndá-dé. ¹³Te tnàhá dava-gá ñáyiú isràél xĩndecu ichi Yá Ndiöxí ñá túú quide váha-yu, chi quidé-yu dàtná quidé tǎ Pèlú ní cùu, te ndéé tnàhá té Bèé ní ngúíta-dé ducaⁿ quide-dé ní cùu. ¹⁴Te òré ní xiní-í sá ñà túú quide-güedé ndihí-yu nàcuáa càháⁿ tnúhu Yá Ndiöxí, te núú nchàa ñáyiú ndècu ichi Yá Ndiöxí ní xáhaⁿ-í xii té Pèlú: “Yòhó cúú-n tǎe isràél, te ñá túú quide-n nchaa nacúáa quide ñáyiú isràél, chi quide-ni-n datná quidé nchàa ñáyiú ñá túú cùu ñáyiú isràél. Te núú ducaⁿ quide-n, ¿te ná cuèndá dánèhé-n ñáyiú ñá túú cùu ñáyiú isràél sá cádá-yu nchaa nàcuáa quide ñáyiú isràél?”, duha ní xáhaⁿ-í xii té Pèlú.

Ñiⁿ-ni nàníhí tàhú-ó ndihi ñáyiú isràél nùu na quĩndáá iní-ó Xítohó Jesucristú ndihí-yu

¹⁵Te yúhú ndihi té Pèlú cúú-ndí ñaní tnàhá ñáyiú isràél, te ñá túú ndècu-ndí ichi cuèhé ichi duha dàtná ndécú nchàa ñáyiú ñá túú cùu ñáyiú isràél. ¹⁶Te xiní-ó sǎ vǎ cúndècu-gá cuéchi-o nùú Yá Ndiöxí te núu na quĩndáá iní-ó Xítohó Jesucristú, te ñá díú sǎ cáncícúⁿ nihnu-o càda-o nchaa nacúáa ní càháⁿ ndíi Moisés. Te tnàhá dava nchúhú ñáyiú isràél sàndáá iní-ndí Xítohó Jesucristú, te xǎⁿ cútnùnì iní-ndí sá ñà túú-gǎ cuéchi-ndí ndécú nùú-gǎ, dico ñá díú sǎ ñiⁿ cáncícúⁿ nihnu-ndí ní quide-ndí nàcuáa ní càháⁿ ndíi Moisés, chi cuèndá sá sàndáá iní-ndí Xítohó

Jesucristú. Te vá yõo ìíⁿ cachí-ó sã ñà túú ndècu cuéchi-xi núú Yã Ndiõxí cuèndá sá nchìcúⁿ nihnú-yu nchaa nàcuáa ní cáháⁿ ndíi Moisés.

17Te núu cuìní-ó sã vã cùndècu cuéchi-o nũú Yã Ndiõxí cuèndá sá sàndáá iní-ó Xítóhó Jesucristú, te xíãⁿ cútnùní iní-ó sã ñà túú quìde váha-o. iTe vá cúú tnahí cani iní-ó sã Xítóhó Jesucristú dánèhé ñáhá-gã xii-o sã vã cádá vãha-o cùndecu-o! 18Te yúhú càchí-í sá vã cáncìcúⁿ nihnu-gá-ó nchàa nacuáa ní cáháⁿ ndíi Moisés, dico núu vitna càchí-í sá xíní ñùhu-xi cada-o nchaa nacuáa ní cáháⁿ ndíi ña, te ñá túú quìde váha-í núú Yã Ndiõxí te núu ducaⁿ na càda-í. 19Te yúhú duuⁿ duuⁿ ní cutnùní iní-í sá vã ndácù-í cada-í nchaa nàcuáa ní cáháⁿ ndíi Moisés nũu xíãⁿ ní dáñà-í ñá túú-gã nchìcúⁿ nihnu-í nchaa nàcuáa ní cáháⁿ ndíi cuèndá sá cuìní-í cundecu-í sá cúú-xí Yã Ndiõxí. 20Te Xítóhó Jesucristú ní xíhí-gá cuèndá-í, dico dàtná tnúhu sá tnahá-í ní xíhí ndìhi-gá, chi ñá cúú-gã cada-í nchaa nàcuáa sàni iní mèè-í, chi Xítóhó Jesucristú-nã ndécú ndìhi ñaha-gá xii-í táxí tnùní ñáhá-gã. Te vitna ndècu-í ñuyú-a, te ío sàndáá iní-í Xítóhó Jesucristú Déhe Yá Ndiõxí, te chindee ñaha-gá xii-í. Te ñu-ni Xítóhó Jesucristú ío cùu iní ñáhá-gã xii-í nũu ní xíhí-gá núú cùrúxí sá cuèndá-í. 21Te vitna ñá túú dàquee tñhù-í sá vãha ní quìde ñaha Yã Ndiõxí xii-í, chi núu ni ndàcu-o vá cùndècu cuéchi-o nũú Yã Ndiõxí cuèndá sá nchìcúⁿ nihnu-o quìde-o nchaa nacuáa ní cáháⁿ ndíi Moisés ní cùu ña, te àúⁿ ñá cuu ní xíhí Xítóhó Jesucristú ní cùu te núu ducaⁿ.

Vá dáñá ndèé-ó quèndáá iní-ó tnũhu Xítóhó Jesucristú

3 1Te nchòhó ñáyíu distrítú Gàlaciá, ñáyíu sa xĩndecu ichi Xítóhó Jesucristú, ìná cuèndá ío ñíí iní-ndó ñã cuìní-ndó tnè-ndo nchaa tnúhu càháⁿ-gá?, ¿te yoo ní dádãhu ndodo iní ñáhá xii-ndo núu ducaⁿ quìde-ndo? Te ñaha-ndo sá ío váha ní dánèhé ñáhá-ndě xii-ndo nàcuáa ní cuu ní xíhí Xítóhó Jesucristú. 2Te vitna cáháⁿ-ndó nũu sá nchìcúⁿ nihnu-ndo nchàa nacuáa ní cáháⁿ ndíi Moisés ní níhí-ndó Espíritú Yã Ndiõxí ndécú ndìhi-ndo, àdi sá ni sàndáá iní-ndó tnũhu Xítóhó Jesucristú sá ñí dánèhé ñáhá-ndě xii-ndo ñí níhí-ndó Espíritú-gá ndécú ndìhi-ndo. 3Te nchòhó ío ñíi ñíquí-ndó chi Espíritú Yã Ndiõxí tá quìde váha ñaha-xi xii-ndo cuáháⁿ ní cùu. ¿Te náa vitna mee-ñã-ndó cuìní-ndó càda-ndo nacuáa ta quìde ñaha Espíritú-gá cuáháⁿ xii-ndo ni cùu-áⁿ? 4Te sàni ìíⁿ sani úú iní-í cuèndá-ndó sã àúⁿ ñá cuu nándi yáha-ndo ndècu-ndo ichi Yá Ndiõxí. 5Te xíní-ndó sã Yã Ndiõxí ní taxi-gá Espíritú-gá ní ngúndecu ndìhi-ndo, te ní quìde-gá sá vã yõo tnahí ndàcu cada núú-ndó ñí xíní-ndó. Te ducaⁿ ñí quìde-gá, chi ní sàndáá iní-ndó-gã, dico ñá díú cuèndá nchaa nàcuáa ní cachí ndíi Moisés cada ñáyíu ducaⁿ ñí quìde-gá.

⁶Te ndíi Àbrahám ducaⁿ ìo ní sándáá iní ndíi Yá Ndiöxí, núu xíãⁿ ní cachí-gá sá ñí cudüu ndíi núú-gã sá dúcáⁿ ñí quide ndíi. ⁷Te cächí tnúhu ndáá-í xii-ndo sã ncháá ñáyüu sándáá iní ñáhá xii Yá Ndiöxí dàtná ní sándáá iní ñáhá ndíi Àbrahám xii-gá, ñáyüu-áⁿ ìiⁿ-ni cùú-yu ndíhi ndíi núú-gã. ⁸Te núú tùtú Yá Ndiöxí ní ngódó tnùní tnúhu váha, tnúhu sá ñí xáhaⁿ Yá Ndiöxí xii ndíi Àbrahám, te duha ní xáhaⁿ-gã xii ndíi: “Nchaa ñáyüu nihíi ñuyúú cada váha-í-yu sá cuèndá-n”, duha ní xáhaⁿ-gã xii ndíi. Te sá dúcáⁿ ñí ngódó tnùní núú tùtú Yá Ndiöxí ndéé dàvá-áⁿ, te xíãⁿ cútnùní sá sàà nduu, te cue ñáyüu ñá túú cùu ñáyüu isràél vá cúndècu-gá cuéchi-yu núú-gã te núu na quíndáá iní ñáhã-yu xii-gá. ⁹Te xíãⁿ núu nchaa ñáyüu sándáá iní ñáhá xii Yá Ndiöxí cada váha ñaha-gã xii-yu dàtná ní quide váha-gá ndíi Àbrahám, chi ndíi-áⁿ ducaⁿ ñí sándáá iní ñáhá ndíi xii-gá.

¹⁰Te nchaa ñáyüu cuíní cada nchaa nàcuáa ní cáháⁿ ndíi Moisés cuèndá sá cuíní-yu sá vã cúndècu-gá cuéchi-yu núú Yá Ndiöxí, ñáyüu-áⁿ dañá nihnu ñaha-gá xii-yu, chi vá ndácü-yu cadá-yu nàcuáa sàni iní-yu, te ducaⁿ càda-gá chi quèe ndáá-xi nàcuáa càháⁿ-xi núú tùtú-gá núú cächí-xi sá ncháá ñáyüu ñá túú quide nchaandi túhú nàcuáa ní cáháⁿ ndíi Moisés te dañá nihnu ñaha-gá xii-yu. ¹¹Te núu na cànchicúⁿ nihnu-ni-o càda-o nacuáa ní cáháⁿ ndíi Moisés, te ñá túú vèdana chindee ñaha-xi xii-o nacuáa vá cúndècu-gá cuéchi-o núú Yá Ndiöxí. Te ndáá chi núú tùtú-gá cächí-xi sá ncháá ñáyüu sándáá iní ñáhá xii-gá, ñáyüu ñá túú-gã cuéchi-xi ndècu ío váha ndècú-yu núú-gã. ¹²Te núu dìcò ío ñáyüu quide nchaandi túhú nàcuáa ní cáháⁿ ndíi Moisés ñá, te ñá túú xini ñuhu-xi quíndáá iní-yu tnúhu Xítohó Jesucrìstú, chi núú tùtú Yá Ndiöxí cächí-xi sá núu dìcò ío ñáyüu ndacu cada nchaa nàcuáa ní cáháⁿ ndíi Moisés ñá, te cundecu váha-yu núú Yá Ndiöxí.

¹³Te tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés cächí-xi sá ìo ndècu cuéchi-o núú Yá Ndiöxí cuèndá sá ñã ndácú-ó càda-o nchaa nacuáa ní cáháⁿ ndíi, te cuèndá xíãⁿ tá dàña nihnu ñaha-gá xii-o cuáhãⁿ. Dico Xítohó Jesucrìstú ní xido-gá nchaa cuéchi-o cuèndá sá vã dáñá nihnu ñaha-gá Yá Ndiöxí xii-o. Te cächí-xi núú tùtú Yá Ndiöxí: “Ìⁿ téé na càta caa-güedé ìiⁿ yutnu, te téé-áⁿ cúú-dě téé dàña nihnu ñaha Yá Ndiöxí”, duha cächí-xi núú tùtú-gá. ¹⁴Te ducaⁿ ñí yáha Xítohó Jesucrìstú, chi cuíní Yá Ndiöxí sá ndùu táhú nchaa ñáyüu ñá túú cùu ñáyüu isràél cundecu váha-yu dàtná ní nduu táhú ndíi Àbrahám ndécú vãha ndíi. Te ducaⁿ ñí yáha-gá cuèndá nchaa nchoo ñáyüu sándáá iní ñáhá xii-gá ngúndecu ndíhi-o Espíritú Yá Ndiöxí sá ñí cachí méé-gã taxi-gá.

Nàcuáa ní cachí Yă Ndiöxí cada-gá

15Te nchòhó cue ñáyiú ndècu ndihi-í ichi Yă Ndiöxí na cächí tnúhu-í xii-ndo nàcuáa quide cue ñáyiú ñuyíú-a cuendá tecú tnùní-gá-ndó nàcuáa quide Yă Ndiöxí. Chi ñáyiú-áⁿ òré cuíní-yu cadá-yu ìⁿ sá cádă-yu, te díhna-gá ndátnùhu-yu te òré cúú ìⁿnuú-yu, te sáha firmá-yu ìⁿ tutú te tutú-áⁿ vă yöö ìⁿ ndacu cáháⁿ sá vă nándĭhi-gá-xi, te ni vă yöö-gá ndacu nágá tnúhu chido tnùní núú-xí. 16Te ducaⁿ ñí quide Yă Ndiöxí ndihi ndíi Àbrahám, chi ní xáhaⁿ-gă xii ndíi nàcuáa cada-gá, te tnúhu-áⁿ cúú-xí cuendá méé ndíi ndihi cuendá ìⁿ ñaní tnáhá ndíi cundecu ñuyíú-a ndéé cuèè-gá. Te núú tütú-gá cächí-xi sá tnùhu-áⁿ cúú-xí cuendá ìⁿ-ni ñaní tnáhá ndíi te ñá díú cuendá nchaá-yu. Te ñaní tnáhá ndíi téé cùu cuendá tnúhu-áⁿ cúú Xĭtohó Jesucrìstú. 17Te na cächí tnúhu-í xii-ndo să Yă Ndiöxí ní quide ndáá duuⁿ-gá ndihi ndíi Àbrahám nàcuáa cada-gá. Te sa ní cuu cúmí ciendú ócó úxí cuíá să dúcáⁿ ñí xáhaⁿ Yă Ndiöxí xii ndíi Àbrahám, te dătnùní ní xáhaⁿ-gă xii ndíi Moisés chido tnùní ndíi nàcuáa cada ñáyiú, te nchaá tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés ñá túú dàquee tĭhú-xi tnúhu sá ñí xáhaⁿ Yă Ndiöxí xii ndíi Àbrahám nàcuáa cada-gá. 18Te núú dìcò cuendá nchaá tnúhu sá ñí chídó tnùní ndíi Moisés ní nánihí tàhú-ó ñá, te ñá túú-gă xíní ñùhu-xi cada cuendá-ó tnùhu ní xáhaⁿ Yă Ndiöxí xii ndíi Àbrahám cada-gá ní cùu te núú ducaⁿ. Te ndíi-áⁿ ñí naníhí tàhú ndíi chi ducaⁿ ñí cachí Yă Ndiöxí cada ñaha-gă xii ndíi.

19Te nchaá tnúhu ní cáháⁿ ndíi Moisés ní ngódó núú-xí nchìcúⁿ nihnu ñáyiú cuendá ducaⁿ cùtnuní iní-yu sá ndécú cuèchi-yu, te nchìcúⁿ nihnu-ní-yu ndéé ní sáá nduu ñí quexìo Yaá cúú ñaní tnáhá ndíi Àbrahám, chi Yaá-áⁿ ducaⁿ ñí xáhaⁿ Yă Ndiöxí quixi-gá cada váha-gá nchaá ñáyiú. Te nchaá tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés, chi Yă Ndiöxí ní tendaha-gă cue espíritú xínú cuèchi núú-gă ní sáháⁿ-xi ní xítñùhu ñaha-xi xii ndíi nàcuáa danèhé ndíi ñáyiú. 20Te Yă Ndiöxí ñá túú ní cǎháⁿ-gá núú méé ñáyiú, chi ndíi Moisés ní cáháⁿ ndíi yuhu-gá núú-yu, dico cútnàhá ní cáháⁿ ndihi-gá ndíi Àbrahám chi núú méé nùú ìⁿ ndíi ndihi-gá ní xáhaⁿ-gă xii ndíi nàcuáa cada-gá.

Nàcuáa ndùu nchaá tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés

21Te nchaá nàcuáa ní chídó tnùní ndíi Moisés, ndihi nchaá nàcuáa ní xáhaⁿ Yă Ndiöxí xii ndíi Àbrahám cada-gá, ñá túú dàquee tĭhú tnáhá-xí. Te núú dìcò nánihí tàhú ñáyiú nchìcúⁿ nihnu nchaá nàcuáa ní cáháⁿ ndíi Moisés ñá te cudìú-yu núú-gă cuendá-ni sá nchìcúⁿ nihnú-yu nchaá nàcuáa ní cáháⁿ ndíi ni cùu. 22Te núú tütú Yă Ndiöxí cächí-xi: “Nchaá nchòhó ñáyiú ndècu ñuyíú ndécú cuèchi-ndo”, duha cächí-xi. Te ducaⁿ cǎháⁿ-xi

cuèndá quíndáá iní-ó Xítohó Jesucrìstú, te naníhí tàhú-ó chi ducaⁿ nĩ cachí Yă Ndiöxí cada-gá.

²³Te cútnàhá vátá cúndècu ndihi-gá-ó tnũhu Xítohó Jesucrìstú, te nchìcúⁿ nihnu-o nchàa nacuáa ní cáháⁿ ndíi Moisés, te ní cutnùnì iní-ó sã ïo ndècu cuéchi-o ni cùu. Te ducaⁿ-ni nchìcúⁿ nihnu-o ndèé ní sáá nduu nĩ quexìo Xítohó Jesucrìstú ñuyíú-a, te ní sándáá iní-ó-gă. ²⁴Te nchaa tnũhu sá nĩ chídó tnùnì ndíi Moisés ní sanu ichi ñaha-xi xii-o nacuáa cada-o cùndecu-o, te ducaⁿ-ni sànu ichi ñaha-xi xii-o ndéé ní sáá nduu ní quexìo Xítohó Jesucrìstú ñuyíú-a. Te ducaⁿ nĩ cuu cuèndá quíndáá iní-ó-gă, te vá cúndècu-gá cuéchi-o nũú Yă Ndiöxí. ²⁵Te vitna ní ngúndecu ndihi-o tnũhu Xítohó Jesucrìstú, te ñá túú-gă xínì ñũhu-xi canu ichi ñaha nchaa tnũhu ní chídó tnùnì ndíi Moisés.

²⁶Te vitna tnàhá nchaa nchòhó cúú-ndó dèhe Yă Ndiöxí, chi ní sándáá iní-ndó Xítohó Jesucrìstú. ²⁷Te nchòhó ní sandute-ndo dàtná cächí-gá, te ndècu-ndo ndihi-gá, te quide-ndo nchaa nacuáa ní cáháⁿ-gá ndécú-ndó, te ío ndècu yĩñuhu-ndo núú Yă Ndiöxí dàtná ndécú yĩñuhu mee Xítohó Jesucrìstú. ²⁸Te vitna ìⁿ-ni cùu-o nchaa-o ndecu-o ndihi Xítohó Jesucrìstú cuèi cùu-o ñáyiu isràél àdi ñá túú cùu-o, te cuèi cùu-o ñáyiu ñá túú tnàhí dàñá quee núú chíúⁿ pàtróóⁿ-xi àdi cuu-o ñáyiu dàñá queé nũú chíúⁿ pàtróóⁿ-xi, te cuèi tée te cuèi ñadìhí ìⁿ-ni cùu-o nchaa-o ndecu-o ndihi Xítohó Jesucrìstú. ²⁹Te nchòhó ndécú ndihi-ndo Xítohó Jesucrìstú, te cùu-ndo datná cue ñanì tnàhá ndíi Àbrahám, chi ní nduu táhú-ndó cùndecu váha-ndo nũú Yă Ndiöxí dàtná ní nduu táhú ndíi-áⁿ ndécú vâha ndíi núú-gă, te ducaⁿ chi mee-gă ducaⁿ nĩ cachí-gá cunduu.

4 ¹Te nchòhó xínì-ndó sã ìⁿ té lĩhli chi vátá năgá cuãñaha tătá-dě cuu cuèndá-dé chi lĩhli-dé, te ìⁿ-ni cùu-dé ndihi tée xĩnu cuechi, dico na sáá nduu cuèhnu-dé, te nduu táhú-dě nchaa sá ndécú ndíi tătá-dě. ²Te xító-yu té lĩhli-áⁿ sáhnú-dě ndéé sáá nduu nĩ cachí tătá-dě sá cuãñaha-dě sá ndúú táhú-dě. ³Te ducaⁿ sãtnahá-xi cùu nchoo, chi nchìcúⁿ nihnu-o nchàa nacuáa ní cáháⁿ cue tée ní xĩndecu ndéé sanaha ni cùu. ⁴Te ní sáá nduu nĩ quide Yă Ndiöxí dàtná ní cachí-gá, te ní tendaha-gă Déhe-gá Xítohó Jesucrìstú ní quixi-gá ñuyíú-a, ní dácácú ñaha ìⁿ ñadìhí te ní cuu-gá ñáyiu, te ní quide-gá nchaa nàcuáa ní cáháⁿ ndíi Moisés. ⁵Te ducaⁿ nĩ tendaha Yă Ndiöxí Déhe-gá cuèndá sá vă cãchìcúⁿ nihnu-gá-ó nchàa nacuáa ní chídó tnùnì ndíi Moisés cuèndá ducaⁿ te cuu-o dèhe Yă Ndiöxí.

⁶Te Yă Ndiöxí ní taxi-gá Espíritú Déhe-gá Xítohó Jesucrìstú ndécú ndíi-ndo chi cùu-ndo déhe-gá, te Espíritú-áⁿ chĩndèe ñaha-xi xii-ndo te cächí-ndó: “Yòhó Dútú Ndiöxí cúú-n Tătá mée-ndĩ”, duha cächí-ndó. ⁷Te xíãⁿ cútnùnì iní-ndó sã cúú-ndó dèhe Yă Ndiöxí vitna, te ñá túú-gă cúú-ndó dàtná cue ñáyiu ñá túú tnàhí dàñá quee núú chíúⁿ pàtróóⁿ-xi. Te sá dúcáⁿ

cùu-ndo déhe-gá, te Xítohó Jesucrìstú taxi-gá nchaa sá vâha ní cachí Yă Ndiöxí nduu táhú-ndó.

**Té Păblú ío sàni iní-dé cuendá nchaa ñáyi
ndècu ichi Xítohó Jesucrìstú**

8Te cútnàhá vátá quìndáá-gá iní-ndó tnùhu Yă Ndiöxí ní xinu cuechi-ndo nùú nchàa sá cächí-yu cùu ndiöxí te ñá ndàá sá ndiöxí cúú-xí. **9**Te vitna nchòhó càháⁿ ndìhi-ndo Yă Ndiöxí, te mee-gă xìní ñáhá-gă xii-ndo, te ñá túú ndùu váha-xi nanchòcáva iní-ndó càda tucu-ndo nacuáa ní xóo cada-ndo dǐhna, chi nchaa xǐáⁿ ñá túú vèdana nàndíhi-xi. **10**Te nchòhó cànehe íi-ni-ndo ndùu cachí-ndó íi, te diu-ni ducaⁿ quide-ndo dava yoó ndìhi dava cuíá, te ndi tnahá nduu sàcáo vico diu-ni ducaⁿ quide-ndo cànehe íi-ndó ndùu-áⁿ. **11**Te ío sàni iní-í cuendá-ndó, chi na cuáháⁿ àúⁿ nă cuu ní dánèhé ñáhà-í xii-ndo tnùhu Yă Ndiöxí.

12Te càháⁿ ndàhú-í nùú nchòhó ñáyi ndècu ndìhi-í ichi Xítohó Jesucrìstú sá cáda-ndó dàtná quídè-í ñá túú nchìcúⁿ nihnu-í nchaa tnúhu ní cáháⁿ ndíi Moisés, chi yúhú quídè-í vitna dàtná ní quide nchòhó ñá túú ní cǎnchicúⁿ nihnu-ndo nàcuáa ní cáháⁿ ndíi. Te cútnàhá ní xindecu ndìhi ñaha-í xii-ndo nǐ quide váha ñaha-ndo xii-í. **13**Te sa nàha-ndo sá cǔtnàhá ní cáháⁿ-í tnúhu Xítohó Jesucrìstú nùú-ndó ndèe dǐhna ní cuhú-í, nùu xǐáⁿ ní xindecu ndìhi ñaha-í xii-ndo nǐ cáháⁿ-í tnúhu-gá nùú-ndó. **14**Te cuéhé sá nǐ tnahá-í-áⁿ cúú-xí ìiⁿ cuéhé sá vă yóo tnàhí cundee ìni-xi cundecu ndìhi ñaha xii-í ní cùu, dico nchòhó chi ío váha ní cáháⁿ ndìhi ñaha-ndo xii-í, te ñá túú ní sàni cuehé ní sàni duha iní-ndó cuendá-í, te ní cáháⁿ ndìhi ñaha-ndo xii-í dàtná tnúhu sá yǔhú cúú-í ìiⁿ espíritú xínú cuèchi nùú Yă Ndiöxí àdi datná méé Xítohó Jesucrìstú. **15**¿Te ná ní tnahá-ndó nùu ñá túú-gă sání vâha iní-ndó cuendá-í dàtná ní xóo cada-ndo ndèe dǐhna ío váha ní xóo cani iní-ndó cuendá-í? Te na cächí tnúhu ndáá-í xii-ndo sá ìo ní cuu iní ñáhá-ndó xii-í cútnàhá ní xindecu ndìhi ñaha-í xii-ndo, te nàndi sá ndécú ndìhi-ndo taxi-ndo xii-í ní cùu, te nùu dícó sá cúú te ndéé tǐnùu-ndo tava-ndo te taxi-ndo xii-í ní cùu. **16**¿Te náa cùu úhú iní ñáhá-ndó xii-í vitna cuendá sá càháⁿ-í tnúhu ndáá tnúhu Yă Ndiöxí nùú-ndó-ăⁿ?

17Te ìo ñáyi ío váha càháⁿ ndìhi ñaha xii-ndo, dico ñáyi-áⁿ ñúhú cuéhé iní-yu, chi cuíní-yu sá vă cúú-gă cáháⁿ ndìhi tnàha-o, chi mee-nă-yu cundecu ndìhi-ndo cuíní-yu. **18**Te váha quide ñáyi càháⁿ ndìhi ñaha xii-ndo ndìhi tnúhu yǐñùhu, te nùu cuíní-yu cadá-yu ìiⁿ sá vâha sá cúú-xí-ndó. Te ducaⁿ-ni na càdá-yu cuèi òré ñá túú ndècu ndìhi ñaha-í xii-ndo. **19**Te nchòhó ñáyi ní sanu ichi-í ichi Xítohó Jesucrìstú cächí tnúhu-í xii-ndo sá quídé-xí ìni-í dàtná quídé-xí ìni ìiⁿ ñadìhí ñaha sa ní

tnahá òré cacu déhe-xi, te ducaⁿ quìde-xi iní-í, chi ío vài sani iní-í cuendá-ndó dàtná ní xóo cada-í ndéé díhna, te ducaⁿ-ni càda-í ndéé ná sàà nduu càda-ndo nchaa nacuáa càháⁿ Xítóhó Jesucristú. **20**Te ío váha cada-xi te núu dicó tnavíí sa ndècu ndíhi ñaha-í xii-ndo cuendá cáháⁿ-í núu-ndó nàcuáa cada-ndo, te ñá cútnùní iní-í nása cada-í cuendá-ndó!

Cuendá ndíi Àgár ndíhi ndíi Sărá

21Te nchòhó ñáyiú cuení canchicúⁿ nihnu nchaa tnúhu ní cáháⁿ ndíi Moisés, ìnáa ñá túú tècú tnùní-ndó nàcuáa càháⁿ-xi tnúhu ní chídó tnùní ndíi? **22**Chi càchí tnúhu ní chídó tnùní ndíi-áⁿ să ndíi Àbrahám ní xíndecu úú déhe ducuⁿ ndíi, te ìⁿ-dé ní cuu déhe ndíi ndíhi ñadìhí mée ndíi ndíi Sărá, te ìngá-dé ní cuu-dé déhe ndíi ndíhi ìⁿ ndíi ní xinu cuechi nŷŷ-yu ní xínani Àgár. **23**Te sá dúcáⁿ ñí cacu déhe ndíi Sărá, chi mee Yă Ndiöxí ní cundàhú iní ñáhá-gă xii-aⁿ, chi ducaⁿ ñí cachí-gá cada-gá. Dico ndíi ní xinu cuechi-ăⁿ chi ducaⁿ tnàhí ní nduu táhú ndíi-áⁿ să cóó dèhe ndíi. **24**Te na càchí tnúhu-í xii-ndo ñă cúú să nánèhé ndí ndúú cue ndíi òhí-áⁿ. Te úú xito ní cáháⁿ Yă Ndiöxí nàcuáa cada-gá, te ìⁿ ndíi-áⁿ nánèhé ndíi nàcuáa ní cáháⁿ Yă Ndiöxí xito díhna nuu, te ìngá tucu ndíi-áⁿ nánèhé ndíi nàcuáa ní cáháⁿ tucu-gá xito cùu úú. Te ndíi Àgár-áⁿ nánèhé ndíi nàcuáa ní xáhaⁿ Yă Ndiöxí xii ndíi Moisés yucu Sinái cada ñáyiú, te nchaa ñáyiú nchìcúⁿ nihnu nchaa tnúhu-áⁿ cúŷ-yu dàtná déhe ndíi Àgár téé ní xinu cuechi, chi téé-áⁿ ñà túú tnàhí ni dàñá-dé quee-dé núú chíúⁿ pàtróⁿ-dĕ, te ducaⁿ sãtnahá-xi cùú-yu chi nchìcúⁿ nihnú-yu nchaa nàcuáa ní xáhaⁿ Yă Ndiöxí xii ndíi Moisés. **25**Te tnúhu Àgár quéé-xi: Yucu Sinái, te yucu-áⁿ yíndèhu-xi nacióⁿ Àrabiá. Te ndíi Àgár-áⁿ nánèhé tucu ndíi cue ñáyiú ndècu ñúú Jerusàlén, chi ñáyiú-áⁿ ndécú-ñí-yu dàtná ní xíndecu ndíi Àgár ndíhi déhe ndíi, chi cue ndíi-áⁿ ñí cuu cue ndíi ñáyiú ñá túú tnàhí ni dàñá quee núú chíúⁿ pàtróⁿ-xi, te ducaⁿ sãtnahá-xi cùu ñáyiú-áⁿ chi nchìcúⁿ nihnu-ní-yu nchaa nàcuáa ní cáháⁿ ndíi Moisés. **26**Dico nchoo ñí nduu táhú-ó cùndecu-o ñúú Jerusàlén sáá nŷŷ ndécú Yă Ndiöxí, te vitna chi ñá túú-gă nchìcúⁿ nihnu-o nchàa nacuáa ní cáháⁿ ndíi Moisés. **27**Te duha càháⁿ-í, chi núú tütú Yă Ndiöxí càchí-xi:

Yòhó ñaha ní nduu táhú vă cóó dèhe-xi ni cùu, vitna cana saa-n să cúdíí ìní-n cuèi vátá quíní-gá-n ñăsa càcu ìⁿ landú.

Te cuèi ní cuu táhú-n să vă cóó dèhe-n ni cùu dico ío-gá titní déhe-n còo dacúxí xíchí ñí cuu táhú tnàhí sá cóó dèhe-xi.

Duha càchí-xi núú tütú-gá. **28**Te nchoo cuè ñáyiú ndècu ichi Xítóhó Jesucristú vitna cùu-o datná ndíi Isàác, chi ndíi-áⁿ ñí cacu ndíi, chi mee Yă Ndiöxí ní cachí-gá sá cacú ndíi. Te ducaⁿ sãtnahá-xi cùu nchoo chi ní nduu-o dèhe-gá vitna chi ducaⁿ ñí cachí tucu-gá cunduu. **29**Te déhe ndíi

Àgár ní nduu táhú tnàhí ndíi sá cáciu ndíi ñuyíú-a, te ndíi-áⁿ ñí cuu úhú iní ndíi ndíi Isàác, te ndíi Isàác-áⁿ chi Espíritú Yă Ndiöxí ní quide ní cacu ndíi. Te ducaⁿ sãtnahá-xi cùu vitna, chi nchaa nchoo ñăyiu ndècu ndíhi Espíritú Yă Ndiöxí cúú úhú iní ñáhá ñăyiu xii-o. ³⁰Te núú tütú Yă Ndiöxí cächí-xi: “Chí nácuíⁿ xíchí xínú cuèchi ndíhi déhe-xi na nùhú-yu, chi déhe xíchí xínú cuèchi-áⁿ ñà túú nă níhí-dě nduu táhú-dě, chi mee-ni déhe ñaha ndècu vehe-xi nduu táhú-dě sá cuãñaha tãtá-dě”, duha cächí-xi núú tütú-gá. ³¹Te nchoo cuè ñăyiu ndècu ichi Xítóhó Jesucrìstú ñá túú-gá cúú-ó dàtná cúú dèhe ndíi ní xinu cuechi-ăⁿ, chi ní cuu-o vitna datná cúú ndíi ní nduu táhú nchaa sá ñí sãñaha tãtá-xi-áⁿ. Te ducaⁿ ñí cuu, chi Yá Ndiöxí ní dácacu ñaha-gă xii-o cuëndá sá vă cãchicúⁿ nihnu-gá-ó nchaa nacúáa ní cáháⁿ ndíi Moisés.

Canchicúⁿ nihnu-ni-o ìchi Xítóhó Jesucrìstú

5 ¹Te Xítóhó Jesucrìstú ní quide-gá nàcuáa vă cání iní-ó sã nánihí tãhú-ó te núú na cãchicúⁿ nihnu-o nàcuáa ní cáháⁿ ndíi Moisés, te ñiu-ni ducaⁿ cãni iní-ó cùndecu-o te vă ngõo cãni iní-ó sã nánihí tãhú-ó te núú na cãchicúⁿ nihnu-o càda-o nacúáa ní cáháⁿ ndíi, chi núú ducaⁿ na càda-o te ío dandòho-o mee-o datná ní xóo ndoho-o cùtnàhá vátá cùndècu-gá-ó ìchi-a.

²Te yúhú té Păblú cuiní-í sá cùndedóho-ndo ìⁿ tnúhu na càháⁿ-í-a. Te núú nchòhó cuáha-ndo sèñá ñii-ndo cuëndá sá sàndáá iní-ndó nàcuáa ní cachí ndíi Moisés cada-ndo, te núú ducaⁿ na càda-ndo ña, te àúⁿ nă cuu ndècu-ndo ichi Xítóhó Jesucrìstú te núú ducaⁿ. ³Te dàtná ní cachí-í xii-ndo, te ñiu-ni ducaⁿ càháⁿ tucu-í vitna sá nùu ndèda-ni càa ìⁿ tée na cuãha-dé sèñá ñii-dé, te xini ñuhu-xi sá dàcuití tãú-dé cada-dé nchaa nàcuáa ní cáháⁿ ndíi Moisés. ⁴Te nchaa nchòhó ñăyiu sàni iní sá ñà túú-gă cuèchi-xi ndècu núú Yă Ndiöxí cuëndá sá nchicúⁿ nihnu-ndo nchaa nacúáa ní cáháⁿ ndíi Moisés, ñá túú-gă ndécú-ndó ndíhi Xítóhó Jesucrìstú, te ni Yă Ndiöxí ñá túú-gă cùndàhú iní ñáhá-gă xii-ndo càda váha ñaha-gă. ⁵Dico nchaa nchoo ñăyiu sàndáá iní ñáhá xii-gá cùñiu-o núú-gă, chi chindee ñaha Espíritú-gá xii-o, te ndètu cahnu-ná-ó sàá nduu cùñaha nùú Yă Ndiöxí xii-o sã cùñiu-o núú-gă. ⁶Te nchoo cuè ñăyiu ndècu ndíhi Xítóhó Jesucrìstú ìⁿ-ni quide-xi cuéi na cuãha-o sèñá ñii-o àdi vă cuãha-o, chi ñá túú chindee ñaha-xi xii-o nacúáa cundecu váha-o ndíhi-gá. Te ìⁿdii díi-ni sá xini ñuhu-xi quindáá iní-ó Xítóhó Jesucrìstú, te núú ducaⁿ na càda-o te cuu iní-ó cuè tnaha ñăyiu-o.

⁷Te nchòhó ío váha quide-ndo ndecu-ndo ichi Yá Ndiöxí ní cùu, te vitna cùñúhu-í sá ñà túú-gă sàndáá váha iní-ndó tnúhu-gá, te ducaⁿ quide-ndo chi ndècu ñăyiu sànu ichi ñaha xii-ndo ìngá ichi. ⁸Te ñá díú Yă Ndiöxí Yaá

ní cáháⁿ ñáhá xii-ndo ducaⁿ ni cachí-gá cada-ndo sã vã quindáá-gá iní-ndó tnúhu-gá. ⁹Te nchòhó xini-ndó sã nõu luha levadùrá ná quihu yuchi te dàndaa-xi. Ducaⁿ sãtnahá-xi cùu ñáyiu dándahú ñáhá xii-ndo, chi cuiní-yu dàcuíta nihnu ñáhá-yu xii-ndo nchàa-ndo. ¹⁰Te yúhú cútnùní ndáá iní-í sá Xítohó Jesucristú chindee ñàha-gá xii-ndo cuendá sá ñã túú nãgá tnúhu quindáá iní-ndó, dico nchaa ñáyiu ducaⁿ dándahú ñáhá xii-ndo nacháhu-yu núu Yã Ndiõxí nchaa sá quidě-yu cuëi náí-gá ñáyiu cùú-yu.

¹¹Te cächí tnúhu-í xii nchòhó ñáyiu ndècu ndihí-í ichi Yã Ndiõxí sá nõu dícó dènehé-ni-í ñáyiu sá cuäha-yu sèñá ñii-yu dàtná ní cachí ndii Moisés ñá, te vã yõo cuu úhú iní ñáhá xii-í ní cùu, te ni vã tũu úhú iní-yu cuendá sá ñí xihí Xítohó Jesucristú núu cùrúxí ní cùu. ¹²Te nchaa ñáyiu dàsatú iní ñáhá xii-ndo sã cuäha-ndo sèñá ñii-ndo, te váha-gá sá ná cádá-yu mée-yu ñiⁿ tnúndòho, te ñá díú sã dúcáⁿ cànuichi ñahá-yu xii-ndo cùndecu-ndo.

¹³Te nchòhó ñáyiu ndècu ndihí-í ichi Xítohó Jesucristú diu-gá ní taunihnu ñaha-gã xii-ndo cuendá sá vã cànchìcúⁿ nihnu-gá-ndó nchàa nacuáa ní cáháⁿ ndii Moisés, dico vã cání iní-ndó sã sã dúcáⁿ ñí taunihnu ñaha-gã xii-ndo, te cuu-ni cada-ndo nãndi sá cuèhé sá dúhá vèxi iní-ndó, dico cuu iní tnáhá-ndó ñiⁿ ñiⁿ-ndo te chindee tnàha-ndo. ¹⁴Chi ducaⁿ cãháⁿ Yã Ndiõxí sá cúú iní-ó cuè tnaha ñáyiu dàtná cúú iní-ó mée-o. Te núu ducaⁿ na càda-o, te quide-o nchaa nacuáa tàú-xi cada-o dàtná cãháⁿ nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndii Moisés. ¹⁵Te núu nchòhó cúú úhú iní tnáhá-ndó ndècu-ndo, te ñá túú quide váha-ndo te núu ducaⁿ quide-ndo, dico yúhú cächí-í sá vã dúcáⁿ-gã cada-ndo cùndecu-ndo cuendá sá vã dácuíta nihnu tnàha-ndo.

Nàcuáa sàni iní ñáyiu ndècu ichi cuèhé ichi duha ndihí nàcuáa sàni iní ñáyiu ndècu ndihí Espíritú Yã Ndiõxí

¹⁶Te na cächí tnúhu-í xii-ndo sã cádá-ndó nchàa nacuáa cuiní mée Espíritú Yã Ndiõxí cada-ndo, te ducaⁿ te vã cání-gã iní-ndó càda-ndo nãndi nchaa sá cuèhé sá dúhá sàni iní mée-ndó. ¹⁷Chi nchaa xíãⁿ ñã túú tnàhá tnúhu-xi ndihí Espíritú Yã Ndiõxí. Te diu-ni ducaⁿ quide Espíritú Yã Ndiõxí, chi ñã túú tnàhá iní-xi nchaa sá cuèhé sá dúhá sàni iní-ndó. Te sá dúcáⁿ ñã túú tnàhá tnúhu tnàha-xi xíãⁿ ñã túú ñihí ndéé-ndó càda-ndo ñiⁿ sá vãha sàni iní-ndó càda-ndo. ¹⁸Te núu quide-ndo nchaa nacuáa sànu ichi ñaha Espíritú Yã Ndiõxí, te ñã túú-gã táxí tnùní ñáhá nchàa tnúhu ní chídó tnùní ndii Moisés xii-ndo.

¹⁹Te nchaa ñáyiu xini-yu nchaa nàcuáa quide ñáyiu quide cuèhé quidé dùha. Te duha quidé-yu: Cue tée cãháⁿ ndihí-güedé ñáyiu ñihí te ñã díú ñàdihí-güedé cúú-yu, te diu-ni ducaⁿ xiquide cue ñáyiu ñihí, te nãndi-gá nchaa sá cuèhé sá dúhá cuäháⁿ véxi-yu quidé-yu. ²⁰Te quide cahnú-yu

nchaa sá cächí-yu cùu ndiòxí te ñá ndàá sá ndiòxí cúú-xí, te quide nduu tnahá-yu, te cùu úhú iní tnáhă-yu, te nàá-yu, te cùu cuiñú tnáhă-yu, te ío yáchí cúdeñⁿ-yu, te ndúcú-yu mee-ni sá cúú-xí mée-yu, te ñá túú cùu ñⁿnuú-yu cundecú-yu, te quide diñⁿ tnahá-yu. ²¹Te cùu cuedú iní-yu nchaa sá ndécú ndìhi dava-gá-yu, te sàhni tnahá-yu, te ío quihú-yu, te ndì cuu ndì cuú-yu quidé-yu nchaa sá cuèhé sá dúhá, te nándi-gá nchaa sá cuèhé sá dúhá quidé-yu. Te sa cächí tnúhu-í xii-ndo sá ncháá ñăyiu ducaⁿ xíquide vá ndúú tãhũ-yu cundecú-yu núú ndécú Yă Ndiòxí táxí tnùní-gá.

²²Dico Espíritú Yă Ndiòxí chindèe ñaha-xi xii-o cuu iní tnáhá-ó, te cùdí ìní-ó ndècu-o, te ío váha cùu iní-ó, te cãhnu iní-ó, te váha iní-ó, te cùndahú iní tnáhá-ó, te quide ndáá-ó ndècu-o. ²³Te ndàhú iní-ó, te quide-o nchaa nacuaá tàú-ó càda-o, te nchaa xiãⁿ chindèe ñaha Espíritú Yă Ndiòxí quidé-ó, te núu ducaⁿ quide-o, te vá yõo ñⁿ-gá cáháⁿ sá ñá túú quide váha-o ndècu-o. ²⁴Te nchoo cuè ñăyiu ndècu ndìhi Xítóhó Jesucristú, sa nàha-o sá ñí xihí-gá núú cùrúxí sá cuendá-ó, núu xiãⁿ duuⁿ duuⁿ ní dáñá-ó nchàa ichi cuehé ichi duha, te ñá túú-gă táxí tnùní ñáhá ñì ñⁿ sá cuèhé sá dúhá sá ñí xóo cani iní-ó ní cùu. ²⁵Te vitna ní ngúndecu ndìhi-o Espíritú Yă Ndiòxí chindèe ñaha-xi, te xini ñuhu-xi sá cádá-ó nàcuáa sànu ichi ñaha Espíritú-gá cada-o.

²⁶Te vá cádá cãhnu-o mee-o, te vá ndúcú-ó plètú, te ni vã cúú cuèdú iní-ó sá ndécú ndìhi tnahã ñăyiu-o.

Chindee tnàha-o ñⁿ ñⁿ-o

6 ¹Te nchòhó ñăyiu ndècu ndìhi-í ichi Xítóhó Jesucristú cächí tnúhu-í xii-ndo sá ñuu ñⁿ ñăyiu ndècu ndìhi-ndo ichi-gá ní quidé-yu ñⁿ sá ñá túú tàú-yu cadá-yu núú-gă, te nchòhó ñăyiu quide váha ndècu ndìhi Espíritú Yă Ndiòxí cáháⁿ-ndó dôho cue ñăyiu ducaⁿ xíquide-áⁿ cuendá nucúnu ichí-yu, te vii vii cáháⁿ ndìhi-ndõ-yu, te ío coto-ndo mée-ndo cuendá sá vã cádá-ndó ñⁿ sá ñá túú tàú-ndó càda-ndo núú-gă. ²Te ío chindee tnàha-ndo, te cuáha tnàha-ndo tnúhu ndee ìní cundecu-ndo cuendá nchaa sá yãha-ndo. Te núu ducaⁿ na càda-ndo, te quide-ndo nchaa nacuaá ní cáháⁿ Xítóhó Jesucristú cada-o.

³Te núu ìó ñⁿ-ndo cächí-ndó sã ño váha quide-ndo ndecu-ndo ichi Yă Ndiòxí te ñá ndàá ñá, te dícó dándahú-ndó mée-ndo sá dúcáⁿ quide-ndo. ⁴Te ndì díñⁿ ndì díñⁿ càda cuendá-ndó ñuu quide váha-ndo ndècu-ndo àdi ñá túú quide váha-ndo. Te núu quide váha-ndo ndècu-ndo ña, te cudí ìní-ndó sá cúú-xí mée-ndo, te vá cání ìní-ndó sá quidé vãha-gá-ndó dàcúxí dàva-gá-yu. ⁵Chi tàú-ó sã ndì díñⁿ ndì díñⁿ càda cuendá-ó nàcuáa ndècu-o.

⁶Te nchaa nchòhó ñăyiu dàcuaha tnúhu Yă Ndiòxí chindee-ndo cuè téè dàcuaha ñaha xii-ndo tnúhu-gá cuãñaha-ndo nãndì sá xíní ñuhu-güedé.

⁷Te vá dándàhú-ndó mèe-ndo cundecu-ndo, chi vá cúú cùdiquí ndeé-ó Yă Ndiöxí, chi nchòhó xìní-ndó sã nõu na càda váha-o cùndecu-o, te cùu-xi ìíⁿ sá vãha sá cúú-xí-ó, dico núu vá cáda vãha-o ña, te ío ndoho-o te núu ducaⁿ na càda-o. ⁸Te núu quide-o nchaa sá cuèhé sá dúhá sàni iní-ó, te diu-ni xíãⁿ dàcuíta nihnu ñaha-xi xii-o, dico núu quide-o nchaa nacuáa sànu ichi ñaha Espíritú Yă Ndiöxí xii-o, te cundecu ndihi-o Yă Ndiöxí ni caa ni quíhíⁿ. ⁹Te xini ñuhu-xi vá dãná ndeé-ó càda váha-o cùndecu-o, te ducaⁿ te sáá nduu càda váha ñaha Yă Ndiöxí xii-o, te núu vá ná tũhú iní-ó càda váha-o cùndecu-o. ¹⁰Te cada-o sã vãha sá cúú-xí nchaa tnaha ñáyiu-o vitna ndecu-o ñuyúú-a, te ío-gá tàú-ó chindee-o cue ñáyiu ndècu ndihi-o ichi Xítóhó Jesucrístú.

Tnúhu ndéé núú ñí ndihi-ná

¹¹Te cundehe-ndo sã ndãa ndãa lètrá tée-í núú tütú-a sá cúú-xí-ndó. ¹²Te nchaa ñáyiu quide yicá sá cuãha-ndo sèñá ñii-ndo dàtná ní cachí ndíi Moisés, ñáyiu-áⁿ cúũ-yu ñáyiu cuíní cudùu núú tnaha ñáyiu-xi. Te ducaⁿ quidé-yu cuendá sá vã ndóhõ-yu cuendá nchaa tnúhu sá dánèhé ñáhá sã ñí xíhí Xítóhó Jesucrístú núú cùrúxí. ¹³Te ni ñáyiu sa ní ngúndecu ndihi sèñá ñii-xi ñá túú quidé-yu nchaa nàcuáa ní cáháⁿ ndíi Moisés, dico mée-yu cuíní-yu sá cuãha-ndo sèñá ñii-ndo. Te ducaⁿ quidé-yu chi quide cahnú-yu mée-yu núú nchaa dava-gá ñáyiu. ¹⁴Te yúhú chi ñá túú quide cahnu-í mée-í cuendá nchaa sá quídè-í, chi mee-ni sã ïo cùu váha iní-í sá Xítóhó Jesucrístú ní xíhí-gá núú cùrúxí cuendá-ó. Te diu cuendá sá ñí xíhí-gá ñá túú-gã ndécù-í ichi cuèhé ichi duha, te ni ñà túú-gã táxí tnùní ñáhá ñí ìíⁿ sá cuèhé sá dúhá xii-í. ¹⁵Te ñá túú ñã chíndèe ñaha-xi xii-o cuéi na cuãha-o sèñá ñii-o àdi vá cuãha-o, chi ndècu ndihi-o Xítóhó Jesucrístú, te ní nduu-o dàtná ìíⁿ ñáyiu saa, te xíãⁿ cúú-xí sã ïo-gá xíní ñùhu-xi. ¹⁶Te xicáⁿ táhù-í núú Yă Ndiöxí sá ncháá nchòhó ñáyiu quide nchaa nacuáa càháⁿ-í-a cundecu nahi-ndo, nchòhó ñáyiu cùu cuendá Yă Ndiöxí dàtná ñáyiu isràèl chi ñáyiu-áⁿ ñí cachí-gá sá cúú cuendá-gá. Te mee-gã ío cundàhú iní ñáhá-gã xii-ndo chindee ñaha-gá.

¹⁷Te není vitna cuíní-í sá vã yõo ìíⁿ-gá chidácá nihnu ñaha xii-í cuendá chùuⁿ quide-í, chi yayacáⁿ sa ní nduu tílòhó ñii-í cuendá sá ndóhò-í cuendá Xítóhó Jesucrístú.

¹⁸Te nchòhó ñáyiu ndècu ndihi-í ichi Xítóhó Jesucrístú xicáⁿ táhù-í núú-gã sá ïo na chindee ñaha-gá xii-ndo nchaa-ndo. Te ducaⁿ na cùnduu. Te ío chí cáda ndèe iní-ñã vitna.